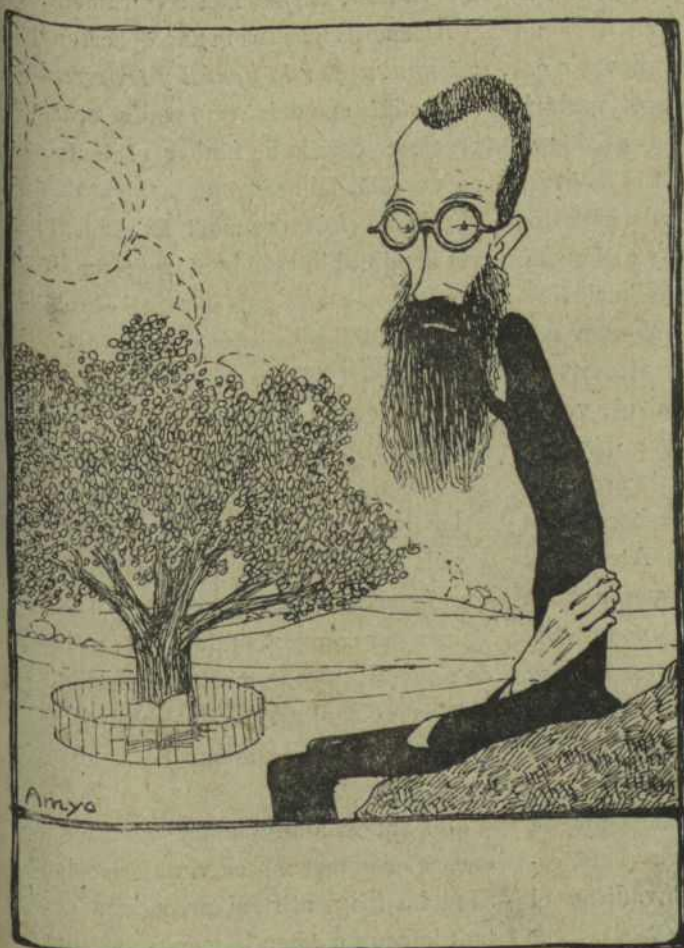

Caricatura de don
Ramón del Valle-Inclán
per "Amys"

Segón folletí de
**Educació de
Príncep**

INSISTINT

Una característica general de l'art català, durant uns quants anys, ha sigut l'afany de novetat. Dels artistes joves se'n deya vulgarment *modernistes* y quasi quasi que'ls esqueya aquest mot, puig tots aspiraven a fer *art nou*. Pareixiem en aquells temps arribats a un punt en que tot s'havia de renovar o estrafar. La labor de les gèneres pretèrites no valia res. Lo que valia era *lo nou*.

Y aquest afany de novetat al infiltrar-se per un igual en els cervells robustos y ben dotats que en els buyts o plens de fum, va donar com a resultat l'inclinació general per les *novetats*. Y com que també es comú que els més atrevits no son pas els que tenen més talent, va esdevenir, donchs, que els *més atrevits* (o vulgarment els *més sebes*) varen passar pels de més talent. Y aleshores en el teatre, en el llibre, en els Ateneus y Centres docents, etc., tingueren lloch aconeixements, que més val no repetir, emprò qual recort farà somriure sempre als que hi assistirem.

Si la cosa no hagués passat d'aquí array! El mal està que les novetats varen desacreditarse; van passar de moda com els estampats y aleshores l'art estranger y el castellà varen invadirnos el mercat ràpidament.

Ens ho mereixiem a fe! Car mentres per exemple teniem per amanerat a l'Enrich Borràs y el deixàvem marxar, a Madrid li regoneix un gran talent, talent que aquí se li havia negat per que no era *nou*, per res més segurament.

Aleshores passàrem una època en que tot *anava per lo genial y trascendental* y aixís ens deixàvem perdre ocasions precioses com la de fundar el teatre lirich català. Hi hagué un moment en que el *género chico* era mort. El públich havia acudit al Tívoli hont se feya lirich català, però nosaltres donantli obres *noves* el treguerem a fum de sabatots.

Basta ja. Creyem que l'hora de l'exemple es arribada. La gènera que puja té l'obligació de reconciliar al públich ab l'art català y això sols pot obtenirse fent art y no *novetats*. Dies enrera el nostre amic *Loge* escribia que'ls novells autors francesos, generalment, no's distingeixen pas com els catalans pel seu afany de novetat, no van a salts, caminen. Y això es racional car pera avensar cal primerament saber caminar bé y ab fer-mesa.

Més aquest afany de *novetat* en art encare es potser massa viu a Barcelona. Si no ho fos sentiríem arreu una constant lamentació per la manca de reper-

toris catalans. Pera la vida d'una empresa teatral es tant necessari el repertori com les estrenes. Si'ns permeteu el simil direm que'n el govern d'un teatre el repertori es el partit conservador; sens ell, donchs, el teatre restarà forsofament abandonat a la constant mutació, a l'inestabilitat pertorbadora.

Si parlem d'això del repertori ab algú de teatre es diu tot seguit:

—Es que no'n podem fer de repertori per que si posem una obra de l'any passat no vindrà ningú.

Fals. Poseu un éxit de l'any passat,

ben ensajat, ab cura y ab el foch d'una estrena y quan se sàpiga que reproduhiu les obres bé, ja veurem si la gent vindrà o restarà a casa! El públich ahont no và es a veure obres que per que ja son estrenades se posen ab decorat descuydat, mal ensajades y ab un *apuntador* que es una maravella.

Pera saber el resultat d'un repertori cal de primer ferlo, y pera ferlo cal tenirhi fe y estar convensuts de que es absolutament necessari, imprescindible.

Y heusaquí un punt en el qual insistirem durant l'estiu.

Paisatge

(Del llibre "Visions mevas")

Les espigues dels blats sentint la mort
s'han ajegut al pas de la brunzenta dalla,
y els camps qu'eren ahir catifes d'or
tenen avuy el tò d'una mortalla.

Un segador distret, junyint sa sort
a la dels blats madurs, sa propia dalla
s'ha clavat en son sí y ferit de mort
ha emporprat ab sa sanch els brins de palla.

Pel pà dels altres t'han arrencat la vida
brau segador y ha sigut ben en và;
del blat qu'ha vist obrirse ta ferida

ta mateixa mullè'n menjarà'l pà;
y a la palla, un cop neta de ta sanch
servirà pel bressol d'un nou infant.

R. FOLCH Y CAPDEVILA.

CORREU DE PARIS

Una anècdota personal que distreurà als meus lectors. El ballet rus al Châtelet.

A la despesa en que m'estich, tenim una criada nova. Es una rossa alta y ossuda filla de Reims. Parla, un francès delitós y es quieta y trista.

Abans d'ahir quan jo esmorsava me va dur la correspondència, va posar devant del meu plat un parell de diaris y una postal, deixant escapar un quasi imperceptible

—*Pardon monsieur:*

Mes veaquí que, tot seguit, torna a agafar la postal que havia deixat suara y la mira y remira ab un somris plé d'alegria:

—*¡Oh, la drole maison a l'auteau!* (lo qual volia dir: ¡Oh, la casa estranya de l'automóvil.)

Aquella postal venia de Barceloua y a mi'm va cridar la atenció que la criada de Reims parlés de la casa del automóvil. Que volia dir? A què venia?

La postal reproduia l'immens casal que baix la direcció den Gaudí s'ha aixecat al Passeig de Gracia cantonada al carrer de Provenza. Jo aleshores vaig preguntar a la minyona:

—Que hi heu estat a Barcelona? Que potser coneixeu la casa aquesta?

Ella'm feu que no ab el cap però va dirme:

—En aquesta casa'ls automòvils pujen fins al terrat.

Jo hauria rigut si la viva curiositat que sentia per esbrinar com aquella trista minyona de París pensava respecte la casa den Gaudí lo mateix que les de Barcelona, no m'ho hagues impedit.

—Aixís diuhen—vaig fer jo, pera no destruirli una ilusió que la feya somriure.—Però, com ho sabeu?

—El meu promés ha guanyat una medalla del Rey d'Espanya pujanthi—va dirme ella tota radiant.

Altre cop jo hauria rigut si l'accent y l'aire de la noya tan convensuda d'aytals mentides, no m'hagués previngut de quelcom dramàtic.

—Què era a Barcelona el vostre promés?

—Sí, senyor, colocat en un garaje.

—Ah! Y es francès?

—Sí, de Nimes.

—Ah! Y vos l'heu vista la medalla?

—No però m'ha explicat com tocaven les bandes a baix al carrer y el Rey l'esperava dalt del terrat.

Llavors jo vaig riure francament més ella, apagà tot el brill de la mirada y's disposà a marxar. Pera retenirla vaig demanarli.

—Y quan os casareu.

Ella tingué un somris agredols. —Quan torni d'Espanya!

«Quan torni d'Espanya.» Vaig pensar jo. Pobre infelís! Tu ets del nort, candorosa y verídica, però ell, ell es un meridional de fantasia portentosa. Segurament que no tornarà may més d'Espanya y que tant sols se recordarà de tu pera escriure heròiques facessies que tú admiraràs tot esperant... esperant y marcinte.

En fi, sia lo que vulgui, el cas es que si la fantasia popular a Barcelona havia inventat que en una casa l'automóvil pujava fins al terrat, la de un francès meridional se'n havia fet hèroe y en conjunt que d'Espanya ja no se'n parla com pahís extraordinari de toreros y gani-vetades, sino que ja se'n diuhen coses pasmoses com dels Estats Units.

Al Châtelet hi ha un quadro rus d'opèreta qu'està fent furor. L'espectacle es verament, molts cops grandios ja que pera tenir cabal judici de la seva manu-

Fora d'això y de que'l gran mon de
París s'ha l lensat al *Châtelet*, el quadro

LOGE

A Maria Cañellas Domenech

He somniat en la mirada vostra,
y he volgut sondejar tot l'avenir
d'aquell amor immens, que pressenteixo,
y que m'espanta, perquè'm pot fallir.

Oh! si fallís, l'amor... si la vostr'ànima,
tant esquisida, no'l pogués sentir,
jo tindria una pena llastimosa;
no podria, sens vostre amor, gaudir
la bellesa inefable de la Vida,
ni deuria cantar més, ni existir!

Jo us amo, dòna hermosa, ideal
y complement de l'art que viu en mí;
som germans en l'amor que dignifica,
y en la bellesa d'un anhel sens fi.

Jo us amo, per la llum del vostre esguart,
que brilla, nit y día, en el camí
desert, inacabable, de ma pensa,
com un sol sense posta ni confí.

Jo us amo, per l'ardencia del pit vostre,
que batega d'incògnit, per no dir
quina es la forsa gran y misteriosa
qu'ara'l sotmou... bategarà per mí?...

Jo us amo, pe'ls cabells, que m'enpresonin
com un servent amich, al vostre sí.
Oh! jo us amo, per tot... y us ambiciono,
com més m'atormenteu y'm feu sofrir.

A. CALDERER MORALES

Del llibre inèdit *Misteris d'Amor*.

NOVETATS

La Choclaterita, comedia en quatre actes y en prosa de Mr. Paul Gavault, ja la havíem vista en la seva llengua original, representada per una notable companyia francesa.

La interpretació que donà a l'obra la companyia castellana que actua a Novetats, confirmà les bones impresions de aleshores sobre les notes d'amenitat, enginy y bon gust que adornen la aixerrada comedieta de Gavault. Y ens afermà en la creencia que tenim de que els estimables actors que actuen baix la direcció Guerrero-Mendoza, son estudiosos y, a copia de bona voluntat, conseguixen adaptar-se, fentlos lluir y conseguint aplaudiments, als més diversos genres teatrals.

Per dimecres estava anunciada, al mateix teatre, la primera representació de *La cena de las burlas*, de l'italià Sem Benelli.

Ja'n parlarem.

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

Catalunya Nova.—En aquesta entitat, la revetlla de Sant Pere s'hi celebrarà la representació de les obretes *A la vora de la mar y Campi qui pugui* interpretades per l'elenc dramàtic de la casa.

Centre Sant Antoni.—L'obra *El somatent d'Igualada* tingué una brillant interpretació, essent aplaudit el senyor Fontcuberta per una hermosa decoració del tercer acte que es d'un efecte sorprenent. La interpretació correstíssima, y bona la direcció a càrrech del senyor Berenguer.

Una observació a n'aquest aficionat; li preguem que no fassi lo mateix que feya quan dirigia el Circol de la Bonanova, de posar en escena obres insubstancials y xavacanes que en lloch d'agradar al públich, l'aburrien.

El senyor Berenguer té condicions per posar lo més selecte del teatre catòlich y estrenes de valua sense recorre a obres dolentes y grolleres dintre'l sentit literari.

A veure si té en compte nostres observacions.

Nova Llealtat.—Molt malament anà l'antiga obra *Un manresà de l'any vuyt*.

La senyoreta Milà no feu la dama jova com es de lley, sobretot als dos darrers actes que li mancava més sinceritat y justesa.

L'encarregat del paper de «Benet», bastant desenaixat.

Dels demés, apart el senyor Lara, ni mereixen dirne tres paraules, perquè serien aquestes de gran censura.

Se creuen els aficionats qu'el fer comedia es aburrir als qui tenen una mica de criteri? No hi passem de que's fassi «comedia» per la família; això es una malaltia que ha mort a molts teatres d'importància, ¡senyors aficionats!

L'Eura.—Baix la direcció dels senyors Ferré y Clapera, definitius directors d'aquesta Societat se representaran el 29 les obretes *Un jopich cantant victoria*, *Vetlla trista* *Cápsules Mauser*. En parlarem.

Foment Artístich.—Devant nombrosa y escullida concurrència se representà diumenge l'interessant drama de l'Iglesias *Fructidor*quina execució si be un xich insegura als primers actes logrà després un conjunt acceptable.

S'hi distingiren els senyors Farga y Blanch en sos respectius papers de Sebastià y Mateu dels que'n van treure bon partit; voluntariosa y acceptable la senyoreta Romagosa, en son difícil personatge; correcte y encaixada la senyoreta Virgili, en son comès y regular la senyoreta Bou.

Els senyors Jordà y Clapera feren bon treball secundant el senyoralls y altres.

Per la vinenta funció celebrarà son benefici el director d'escena en Ferràn Forga Lugares, qui ha escullit les aplaudides produccions *Gent de platja*, *Juventut*, *La morta* y *Boirina de Sol*.

La representació promet esser un veritable aconexement, del que'ns ocuparem degudament.

Ateneo Obrero del Districte II.—*La Reina jove*. Elogiable abans que tot es el propòsit de representar una obra tan magna y difícil, fins per actors professionals, com es la darrera producció del eminentíssim Guimerà y la companyia den Pere Boquet l'interpretà, en conjunt, d'una manera acabada, puigs se veyia que tots hi posaren cor y ànima, treballant ab ferma voluntat per sortirne airosos, cosa que ho lograren.

El senyor Boquet en el «Rolant» hi estigué en conjunt, superior, tenint moments d'actor consumat y com a director se mereix felicitarlo.

La «Reina Alexia», que interpretà la senyoreta Duran, ens va agradar forsa puigs hi va fer tot lo que les seves facultats li permetien sortintne airosament, y en particular als actes segon y tercer.

El senyor Martí se guanyà una merescuda ovació en el «Jan Taleya» que feu d'una manera notable sobretot al tercer acte.

Els demés senyors Grau, Compta, Guíu, Valls y Fàbregas, cumpliren son comès sense fer rer més de extraordinari y els nous elements que hi prengueren part eren molt poca cosa.

Les demés senyores ho feren regularment, pro ho podien fer millor.

La indumentaria dels actors, regular y el decorat..... francament no ens va convencer gens.

El publich que omplenava la sala aplaudí merescudament la interpretació en general excelent d'una obra com hem dit abans, tan plena de obstacles, sortintne ben impresionat.

Per finalisar ens permetem dirigirnos a la Comissió Dramàtica per ferli una observació que parteix de tot bon cel per part nostre y que de posarho en estudi no duptem haurà de reportarli gloria y profit en la propera temporada.

El dia de Sant Pere el senyor Boquet acabarà el compromís [contret com a Director del palco escénich y nosaltres omítm tota mena de comentaris de que si aquesta temporada, las funcions han assolit més o menys bona interpretació que les temporades anteriors, direm que aquest any en totalitat han sigut forsa acceptables, com pot justificarho el publich que de molt temps la platea del Olimpo no s'havia vist tan concorreguda.

Encoratgem a la nova Comissió tinga en compte nostre avis y si nostra iniciativa te la deguda forsa per arribar a un fet, vaigi en aquesta un sincer y merescut aplaudiment puig sentiríem, de no ser aixis, en lo successiu tindre de parlar malament d'una entitat que distingim en lo molt que val.

SARRIÀ.—Cine Edison.—En la revellia de Sant Joan va posarse en escaua el famós drama *La reyna jove*. Llevat dels naturals defectes en la representació d'una obra de molt moviment escènic en un escenari de reduïdes dimensions, el conjunt va resultar força acceptable, degut principalment a les apreciables aptituds de director d'escena senyor Joseph Ferrer, el qual logrà un veritable triomf interpretant el «Rolant», puig donà al tipu tot el caràcter y relleu que requereix, matisantlo ab detalls admirables, com aquelles amistoses reconvençions a n'en Joan Taleya, plenes de convenciment, d'altruisme y de carinyo; més havem d'advertir al senyor Ferrer que en l'escena del tercer acte ab la «Alexia» va estar un xich exagerat, puig el seu tó era massa patètic, gayrebé melodramàtic, y pera expressar un estat d'ànim, un moment de lluyta no hi ha necessitat de cridar tant. En Mora, fent el «Jan Taleya» acertadíssim, encaixat desde les primeres paraules que digué, plè de caràcter, rebech sense exaltaments falsos; el seu treball fou meritíssim, una bella creació que li reconegué el nombrós públich. En Joseph Recassens, en el «Sr. d'Armanyach», ab tota la correcció que escau al personatge; el seu parlar era ferm y delicat, els seus ademans, la manera de moures, tots el seus posats distingits y precisos demostraven la perfecta possessió del paper que representava. En Torramadé en el «Gran Duc Esteves» també'n feu una creació; es un actor de valua que sab adaptar ab la major justesa a totes les situacions, y per això el seu paper resultà complet, acabadíssim. Molt natural y sobri en Torrens en el «Filibert»; en el tercer acte va donar belles probes d'ésser un veritable actor de caràcter. La senyora Roldàn en l'«Alexia» tingué moments felissos en el primer y segon actes recullint forts aplaudiments junt ab en Ferrer; feu un treball laudatori, mes en el tercer acte va estar desconcertada en l'escena ab en «Rolant», puig no matisava degudament la expressió de la veu, y en alguns moments no semblava la notable actriu que havíem aplaudit abans y en altres obres. La senyora Sarbosa, ab papers insignificants com una de les dones del poble y una dama de la Cort, estava deliciosa, revelant

un cop més el seu absolut coneixement de l'escena, sempre animant les situacions, suplint la inseguritat de les altres dames, es a dir parlant per elles, sempre a punt y animant les escenes; això solsament ho sab fer una veritable actriu. La senyora Cuat en la «Marquesa de Bergamote», molt encaixada y natural. Els senyors Casas, Grau, Cortes, Vives, Pañella, etz molt discrets y voluntariosos contribuint a l'indiscutible èxit que tingueren les dugues representacions de *La reyna jove* que s'han donat en l'esmentat teatre.

SANS.—Círcol de Sans.—A petició dels socis, el quadro d'aficionats de la casa, baix la acertada direcció del senyor Drets, celebrà la funció de son benefici.

Les obres escullides foren *Aucells de pas* y *Els Poruchs*. Aquest cop ens plau manifestar pera satisfacció d'aquest elench d'aficionats, que poques vegades hem pogut gaudir de les delícies d'aquest dia en centres recreatius, un treball tant acabat. Particularment el senyor Drets, en la primera de les mencionades obres, feu un «Puch» que l'acredità d'ésser un actor acabat, sostenint ab fermesa, sense decaurer gens, el personatge en tota l'obra y majorment al finalisar el tercer acte en el diàlech ab la «Lina» tot ingenuïtat y amor, interpretat per la senyora Molgosa, logrant abdos fer conmourer de debò, puig el públich d'aquesta casa, intelectual (y ho celebrem) demostrà que sab donar un aplaudiment quan l'actor ab justícia s'ho guanya. Hem de fer menció també del senyor Cantarell que ratllà a gran alsaria, lo mateix que'l seuyor Torns, encaixat en son paper. En Castellet, Vial, Aloy, Costa, Montés y les senyores Farnés y Pujol ajudant al bon èxit de aquella obra.

Els Poruchs va ésser l'obra final. El senyor Cantarell, sempre just, logrà fer riurer de debó a la distingida concurrència que assistí a la festa. Els senyors Costa, F. Salvat, Laporta, Mercadé y Gaspar coadjuvaren a la bona interpretació de l'obra.

Se'ns ha assegurat que la companyia d'en Ricart Calvo que actualment treballa al teatre Espanyol, donarà en breu una funció en aquest Círcol, y que l'obra escullida es *La vida es sueño*. Llàstima que lo del *sueño* no's

convertís en realitat interpretant una obra de la nostra! Com també llàstima que la Junta y demés socis caracterisats d'aquesta casa's miri ab tanta indiferència un quadro dramàtic que no son mereixedors de tenir y que moltes societats envejrien.

GRACIA.—La Margarita.—El día de Sant Joan, a la tarde, tingué lloch el benefici de la secció dramàtica de aquesta entitat ab la comèdia en tres actes de D. Teodoro Baró *Lo Joch dels Disbarats*.

Hi prengueren part les senyores Cama y Morros y els aficionats senyors Casanovas, Calmell, Cabanyes, Regàs (E.), Martí, Gost, Pujols y Riera, logrant un conjunt bastant remarcable.

Per final, se llegiren poesies y s'executaren algunes pessets de concert, sent tots els interèsos verament aplaudits y festejats.

—Círcol Catòlic.—El día 24, vigília de Sant Joan, se donà una representació teatral a càrrech dels aficionats de la casa.

Formaven el programa una coneguda comèdia en dos actes del repertori castellà y a la que, com de costum en aquest Círcol, se li *acomotejaren* les dames, y el joguet còmic-hilari dels senyors Virgili y Cassadó. Una nit a l'encesa, en quina execució feren les delícies del públic els senyors Pi, Roldós, Casanovas, Munné, Prats y Quintana.

Pel día 29 s'anuncia el drama en tres actes de J. Abril Virgili *Iselda* y la segona representació de *Una nit a l'encesa*.

—Círcol de Propietaris.—El día 25 tingué lloch la anunciada funció d'homenatge al mestre D. Angel Guimerà, posant en escena per la companyia Torelló Daroqui, son heretiu drama en 4 actes *La reyna jove*.

El sol fet d'encarregar-se del paper de «Jan Taleya» el senyor Daroqui que l'encarnà per primera vegada en el Teatre Principal, feu que'l públic se congregués en aquest Círcol com no estem acostumats a veurho.

La execució en general va satisfer a la concurrència, especialment en els actes primer y segon; en el tercer oscilaren algunes figures y en l'últim se trontollaren tots de una manera lamentable.

Ab tot sobressortiren la senyoreta Daroqui

y la senyora Bozzo y els actors senyors Martí, Torelló, Morer y Ferrer.

El decorat bastant acceptable. La direcció, bona.

Al final fou cridat l'autor, qui no va presentarse.

—Unió Radical (Banya Graciencia).—Invitats pel Director senyor Yebra, assistirem al seu benefici que per cert fou brillant baix tots conceptes, car la sala ofería hermós aspecte per la concurrència y l'execució de les obres anà com uno seda, ab tot y ser castellanes.

De Tots Colors sent no poguer ferre ressenya, car desde'l seu fundament no ha parlat de l'execució d'obres forasteres, mes li plau consignar que dona mercès a l'aplaudit y conscient Director, pregantli fassi obres de casa, com feya quan dirigia «Germanor».

En ensaig *L'amor pels terrats*, diàlech den Graells. En parlarem.

Cine Moratin de Gracia.—Dijous día 22 del corrent, la companyia que dirigeix l'Alonso Morales, po-à en escena alternant ab obres castellanes, les comedies *Un bany rus* y *Un bon debut* que feren passar una bona estona al públic que hi assistí.

La Familia Catalana.—*La boja*, tragedia en tres actes de don Angel Guimerà fou l'obra que constava en el programa del prop passat diumenge.

La direcció anà a càrrech del senyor Bonet.

Hem de fer constar que aquesta obra s'ha vingut ensajant desde el principi del mes corrent y ab tot y això al posarla en escena s'hi nota una desacertada direcció, puig les escenes de conjunt resultaren frides y falsa la collocació de personatjes.

En l'interpretació els únics que s'amotllaren a llurs papers foren els senyors Corberó (A.) y Rufiandis y la senyoreta Pallarés.

El senyor Bonet, protagonista de l'obra, si bé sabia el paper, en cambi desentonava y exagerava en les escenes més culminants, secundaren com pogueren en Bonet (J.) Ribas, Romeu y Mora.

Foment Recreatiu «La Salud».—Per la diada de Sant Joan a la nit tingué lloch en

aquest local la representació del drama en quatre actes *La verge boja*.

La interpretació anà a càrrec de la nova direcció senyors Masip, Derch y Fradera ab la cooperació de les senyoretas Roca, Cama y Catchot que sigué desafortunada, puig aquest quadret escènic no està al alcanç per representar obres d'aquesta classe.

No sols tallaren en l'interpretació sino que també en la presentació escènica, perquè l'indumentaria aquella no ens feya el pès, era de estar per casa.

Dels nostres Corresponsals

SANT FELIU DE GUIXOLÉS.—Saló Novetats.—Per fi, després d'haver restat molt temps, tancades les portes d'aquest teatre, el dilluns passat, dia 19, s'obriren pera donarnos a fruitar una veritable sensació artística.

Fou la companyia Llorente-Blanca de la que també en forma part en Joaquim Viñas, que'ns posà en escena el drama romàntic del eminent mestre don Angel Guimerà, el qual porta per títol: *La reyna jove*, en quina se distingi molt en son ajustadíssim treball la senyora Llorente interpretant la protagonista. Molt bé la senyora Paricio, deixant apart alguna ocasió.

Son d'elogiar els senyors Blanca y Tor, encara que'l primer hagué cridat una miqueta en el segon acte, feu en els demés una interpretació ben digne de lloansa, si-guent detestable la comparsa.

Per fi de festa posaren en escena *Els Zin-calós*, del notable autor Juli Vallmitjana, quina obra fou interpretada ajustadíssimament per tots els actors que hi prengueren part.

Molts aplaudiments als finals dels actes

¡Llústima que'l públic no respongui com deuria quant se presenten aconeximents d'aquesta mena!

SANT CUGAT DEL VALLES.—Teatre Tadeo.—Continua en aquest teatre la companyia de drama que dirigeix en Joan Pons. El dia 25 va donar a conèixer en aquest poble el drama en quatre actes *La verge boja*, que ha sigut molt ben interpretat per tots els actors, so-bressortint en gran manera y donar una prova de les facultats que reuneix de artista la senyoreta Carme Prats qui s'encarregà del paper de «Sra. Armaury», fent enternir molt al públic. La Mestres, molt bé en el de «Diana», la Verela, bé en el de «Duquesa». En Pons admirable en el protagonista de l'obra, com també's portà de primera en Rovira en el de «Frederich». Els senyors Ormachea, Brunet y Solà, bé. Tota la concurrència quedà molt contenta y satisfeta. Per fi representaren *La sala de rebre*, que anà bastant bé, sobretot el senyor Solà.

PALAMÓS.—Teatre Cervantes.—La companyia que baix la direcció dels senyors Ll. Blanca y C. Llorente recorre aquesta comarca representant *La reyna jove* den Guimerà y *Els Zin-calós* den Vallmitjana, ab la

cooperació dels coneguts actors Viñas, Tor, Balot, San-tacana y demés artistes que actuaven al Principal y Ro-mea de Barcelona, donà en aquest teatre el diumenge passat a la nit una representació de dites obres.

La reyna jove va ésser fortament aplaudida y ovacio-nada per el nombrós públic que omplena el teatre, que ab entusiasm acullia les profitoses ensenyances del gran Mestre, gloria immortal de nostres lletres.

Molt aplaudida va ésser també la bonica obra den Vallmitjana *Els gitanos*.

La representació molt bé, malgrat en algunes escenes de la primera, notarse certa fredor al conjunt.

LLEYDA.—Teatre Camps Elíseus.—La companyia Casals-Cazorla, qu'actua en aquest teatre, ens va deixar fruitar, el diumenge dia 4 del corrent, les bellesa de l'obra den Guimerà *L'aranya*. La interpretació qu'els artistes de la companyia de l'Enrich Casals, donaren a aquesta, fou per demés esmerada y digna de tot elogi.

L'apuntador es deixava sentir alguns ratets. Per fi de festa posaren en escena *La gran rifada*, anant molt bé per tots els que hi prengueren part y aquests foren, l'Assumpció Casals y els senyors Saumell, Aguiló, Cazorla y altres.

El dia 8 del passat mes de Juny, va posar en escena la grandiosa obra de fama mundial en 4 actes *La verge boja*. La execució que la companyia de l'Enrich Casals, donà a n'aquesta obra, deixà molt que desitjar. La senyora Cazorla en la «Fanny», va estar en casi tota la obra magistral y inspiradíssima. La senyora Cazorla demostrà als lleydatans, en aquesta obra, qu'es una artista que quant vol sab ferart. Fou molt aplaudida per son notable treball.

El senyor Casals en el «Duch de Charance», lluitant ab tota voluntat, no obstant digué son paper a les mil maravelles. El senyor Saumell en el paper de «Reverent Roux» en algunes escenes no sabia ahont anava, no aixís en altres que va estar correcte y molt bé. La senyora Roca triomfà per complert en la protagonista, encare que si hagué tingut, dos o tres assajos més, son treball hauria plagut més als espectadors, no obstant la senyora Roca ens demostrà que quan vol, sab ferho bé. El senyor Lluïles en l'«Armaury», va fer tot lo que va poder; aquest paper no s'havia de encarregar a dit senyor, puig la figura que representava no era apropiada a sa personalitat artística. El senyor Cazorla en el «Gaston de Charance», molt bé, per lo que fou molt aplaudit y particularment al segon acte. La senyora Villalba y senyoreta Casals, regulars, com també regulars els senyors Balcels, Bonet y Aguiló. La presentació admirable. Ab aquesta obra se va despedir la companyia dels lleydatans.

SABADELL.—Teatre Euterpe.—El dijous de Corpus debutà la companyia catalana de la primera actriu Mar-guerida Xirgu, baix la direcció de l'Enrich Gimenez, la qual posà en escena el drama *La dama de les Camel-lies*. El desempenyo fou admirable per tota la companyia y en particular per la senyora Xirgu en la protagonista y els senyors Gimenez y Ortiz.

El dissapte dia 17, ens donaren a conèixer per primera vegada, l'última producció de l'eminent Guimerà *La reyna jove*, me abstiné de fer menció d'elogis per haverho fet ja la premsa diària en la seva oportunitat.

y sols diré qu'el teatre estava plé de gom a gom, aplaudint frenèticament a la senyora Xirgu y en Nolla, com també a tots en general.

El diumenge 18 a la nit, representaren *Zazà*. En ella demostrà una vegada més l'eminent Marguerida Xirgu, les seves condicions artístiques y lo que val dintre l'escenacatalana. En el desempenyo de les anomenades obres hi prengué part tota la companyia.

—Centre Sabadellés (Gelats).—L'agrupació de la casa representà el drama *El cor del poble*.

VILAFRANCA DEL PANADES.—Lliga Industrial. —El dia de Sant Joan hi donà la «Secció Artística» l'última funció de la temporada de primavera posant en escena l'obra den Pitarrà *Cercol de foch*, que sigui ben interpretada per les senyores Josefina Roca y Maria Cardalda y els senyors Sàbat, Font y Salvany, conquistant en especial forts aplaudiments el director de la Secció, l'esmentat senyor Sàbat.

La parodia den Molas y Casas *Cercol de bota* sigui

ben jugada pels mateixos, fent riure de debó.

Al cloure aquesta sèria de ressenyes fem constar nostres desitjos de que prompte reanudin les representacions tant aventatjats aficionats ab obres millors, si es possible, que la temporada finida.

GRANOLLERS.—Cassino.—Uns pñionats de Barcelona en quin cap hi figurava l'aventatjat en Rafael Massot, donà el dissapte passat 24 a la nit, una representació de la tragedia *Mar y cel*. La concurrència escassa. Interpretació fluixa.

El pròxim dimecres la companyia Barbosa donarà en el teatre de «La Unió Lliberal», una representació de *La regna jove* y *Els Zin-calós*.

Preveyem un plé.

GIRONA.—Coliseu Imperial.—El dia 20 a la nit, la companyia Llorente-Viñas-Blanca, ens dona una altra representació del drama romàntich del eminent Guimerà *La regna jove* y del quadro de costums gitanes den Juli Vallmitjana *Els Zin-calós*.

Van ab el present número el segón folletí de 16 pàgines de la deliciosa comedia moderna de l'eminent autor francès Maurice Donnay, traducció catalana del notable escriptor S. Vilaregut

EDUCACIÓ DE PRINCEP

y'l darrer folletí, també de 16 pàgines, de l'obra mestra den Goldoni,

LA MALALTA FINGIDA.

Y, tal com corresponia, se reparteixen, finalment, les cobertes de l'obra escènica de Donya Carme Karr,

ELS IDOLS.

Aquesta obra la rebràn els nostres

suscriptors directes degudament enquadernada.

Les altres persones que vulguin tenir-la enquadernada, poden conseguirho en els llochs y mitjansant les condicions de costum. Preu d'enquadernació: 15 cèntims exemplar.

Els compradors de fora Barcelona podran recullir l'obra

ELS IDOLS

enquadernada, als respectius corresponents.

D. RAMON DEL VALLE-INCLAN.—El caricaturisat en la primera pàgina de

aquest número es l'autor de la magnífica tragedia *Voces de gesta*, que fa pochs dies va estrenar la companyia Guerrero al Novetats.

El genial trovador ens canta velles cançons de l'antigor en mitj de la nit hivernal, davant la foguera, al sò de la gaita gallega; y el seu càntich ens esgarrija y'ns oprimeix el cor per lo que tenim de poetes y d'artistes.

Es que'l geni que ns glosa la caiguda magnificència de les coses, sobre les runes aixeca un més admirable monument ab la seva escultural poesia, ab el seu art de refinament admirable.

Per això al voltant del monument al sò de la gaita gallega, tota la Catalunya constructiva qu'avensa, hi ha fet la sardana; per això en aquesta sardana avuy D^e TOTS COLORS hi vol pendre'l seu lloch.

El nostre estimat amich en Joseph Morató y Grau acaba de perdre al seu pare Don Antoni Morató.

Aquesta mort ha estat molt sentida a Barcelona, ja que'l finat, bon ciutadà, cap de familia amantíssim, s'havia guanyat el respecte y la simpatia de tots els que tingueren la sort de tractarlo.

En Joseph Morató ja sab com se l'estima en aquesta casa y com se li agraeix la col·laboració que, ab el seu poderós talent, ha portat sempre, tant entusiasta y desinteressadament, a les tasques de la Revista. No cal que'ns esfor-

sem, donchs, en manifestarli el nostre condol més sincer. Basti dir qu'hem sentit com a propia la seva desgracia de familia.

La caricatura de Don Ramón del Valle Inclán que's publica en aquest número, es deguda a l'*Amic*, aquell personatíssim artista que, uns quants anys enrera, feu popular el seu pseudònim desde les pàgines del *¡Cu-cut!*

Nosaltres ens creyem autorisats per comètrer una indiscreció. Y serà la de dir que l'*Amic* d'ahir, dibuixant meritíssim, s'ha convertit en l'Antoni Muntanola d'avuy, un dels joves autors dramàtics catalans que més prometen. Basti recordar l'èxit de *L'exministre*, que va donarnos a conèixer la companyia d'en Pere Codina...

No cal dir, donchs, l'alegria ab que dediquem la primera pàgina del nostre número d'avuy a homenatjar a Don Ramón del Valle Inclán per mediació de l'Antoni Muntanola que, sortosament, torna a recordarse de les seves disposicions de caricaturista notable.

S ha publicat, dintre la «Biblioteca popular teatral», la graciosa comedia den Salvador Bonavía, *Servey d'amich*, de la qual ja'ns en ocupàrem merescudament quan va estrenarse, fa poch temps, al Teatre Romea, obtenint un gran èxit.

La lectura de *Servey d'amich* ens ha confirmat en les bones impresions d'aleshores.

Agraim al seu autor els exemplars enviats a aquesta Redacció.

Per dimars estava anunciada, al Teatre Eldorado, la primera de les quatre representacions del poema líric, lletra den J. Trías y Fàbregas, música del mestre Cassià Casademunt, *La dona d'aigua*.

Per haver d'avensar la sortida del present número, no tenim temps d'ocuparnos de l'estrena d'aquesta producció que tant interès ha despertat entre els amants del Teatre líric català.

En el número vinent, prometem dirne alguna cosa.

CORRESPONDENCIA

P. C.: T. de M.: J. O.: B. B.: J. M. B.: A. C.: Agraint la bona voluntat de vostés, no podem publicar lo que'ns envien. J. D. A.: És

poca cosa J. S.. Per tractar semblants temes cal més inspiració y bellesa de forma. Trini.: No'ns acaba d'agradar. A.: B.: La indicació de vosté, no podia ser més oportuna. Ja veu com l'hem complagut rapidament. Tomàs Ribas. Mataró.: No'ns hem fet càrrech del tò en que parlava. Si parlava formal, ens ha fet riure molt. Y si'ns volia fer riure, consti que ens ha fet llàstima. De totes maneres, un'altra vegada no's prengui tantes llibertats y procuri tenir més solta. Es un concell o servey d'amich... a més mica menos, com diria'n Bonavia. F. G. C.: Els versos revelen certes condicions, però encare no son publicables. J. Ll. O.: Ben intencionada, però incorrecta. J. B. R.: Entra en torn. J. P. M.: No'ns agrada tant com la que vàrem publicarli. Deixant apart altres consideracions, hi ha masses consonants fàcils en «ava» y en «iva» y allò de «mirantla *alegrits*» es una llicència poètica excessivament... llicenciosa. Fixishi, que vosté te condicions per evitar semblants caigudes. Però les hi senyalem ab tota llealtat. J. B. G.: L'article de vosté, com tots els que té la bondat d'enviarnos, es interessantíssim y el publicarem ab molt gust.

BIBLIOTECA PUBLICADA PER "DE TOTS COLORS"

POMPEU CREHUET

- La morta*, drama en un acte. 1 ptes.
Boca d'infern, monòlech. . . 0'75
Claror de posta, drama en un acte. 1
La família Rocamora, drama en quatre jornades . . . 2
Flors y violes, comedia en dos actes . . . . . 1'50
Fontalegria, comedia en dos actes. . . . . 1'50

AVELI ARTIS BALAGUER

May se fá tard si el cor es

jove, comedia en tres actes 1'50

APELES MESTRES

- L'honor*, topo en un acte. . . 0'5
Gaziel, poema líric dramàtic en un acte. 1
La rondalla del amor, trilogia. 1

JOSEPH CARNER

- La malvestat d'oriana*, novel·la. 2

POMPEYUS GENER

- El patró Pere March**, drama
en un acte. 1
- Pensant sentint y rient**,
(1.ª part.) Del cap y del cor. 1
- Pensant, sentint y rient**,
(2.ª part.) Humorades. 1

IGNASI IGLESIAS

- Art Social**, articles publicats
y discursos llegits. . . . . 0'50

ILDEFONS SUÑOL

- Barcelona-Catalunya**, ar-
ticles polítics. . . . . 0'50

ADRIA GUAL

- Els pobres menestrals**,
drama en tres actes. 2
- Doncell qui cerca muller**,
folia amorosa en un pre-
u-di y tres actes. 2

MANEL FOLCH Y TORRES

- Les ales de cera**, comedia
en dos actes. . . . . 1'50
- Reixes enfora**, drama en tres
actes. 2
- Un joch de cartes o memorialis-
tes ab lletra menuda**,
sainet en un acte. . . . . 0'75
- Extrems que's toquen**, dia-
lech. 1

JOSEPH MORATO

- La fortuna boja**, comedia
en quatre actes. 2
- Un cop de vent**, pas de co-
media. . . . . 0'50
- El comensar de les coses**,
comedia en tres actes. 2
- Les arreles**, drama en tres ac-
tes. . . . . 1 . 2
- Les engunies del repós**,
comedia en tres actes. 2

FELIP PALMA

- L'enrenou del poble**, qua-
dro de costums en un acte. . . . . 0'50

R. SURINACH SENTIES

- L'unich consol**, drama. 1

JOAN BAUTISTA PAGES

- Raig de sol**, comedia en un
acte. 1

D. y V. COROMINAS PRATS

- Burgeseta**, comedia en dos
actes. 2

RAMON RAMON Y VIDALES

- El curandero nou**, sainet
en un acte. 1
- El restaurant de la platja**,
sainet en un acte. . . . .

EDUARD COCA y VALLMAJOR

- Gent d'ara**, comedia en dos
actes. . . . . 1'50

JOAN PUIG y FERRATER

- Drama d humils**, un acte. 1

J. FERRAN TORRES

- Llibre del actor**. 1

JOSEPH M.ª GUASCH

- Pirenenques**, poesies. 2

JOSEPH BURGAS

- Ombres d'amor**, fantasía en
un acte. 1

J. POUS y PAGES

- Scherzo**, comedia en un acte. . . . . 1'50

FLORENCI CORNET

- Les bessones**, quadro de co-
media. . . . . 0'75

JOAN MARAGALL

- Elogi a la poesia**. 1

JOSEPH CASELLAS

Libre de Histories. 3

GABRIELE D'ANNUNZIO

La llantia del odi, tragedia
en quatre actes. 2

GEROLAMO ROVETTA

Papà ministre, drama en
actes. 2

FELIX DUQUESNEL

Port comedia en un acte. . . . . 0'50

GERHART HAUPTMANN

La campana submergida,
rondalla escènica en cinch
actes. 2

L'assumpció d' Hannele
Mattern, drama d'ensom-
ni en dos actes. 2

Rosa Bernd, drama en cinch
actes. 2

El pobre Enrich, llegenda
germànica en cin actes. 2

EDGARDO POE

Cor delator, monòlech. . . . . 0'25

ERKMANN-CHATRIAN

Els picarols, rondalla de la
Alsacia en tres actes. 2

WILEHLM MEYER FORSTER

Juventut de princep, co-
media en cinch actes. . . . .

G. VERGA

Cavalleria rusticana, esce-
nes sicilianes. . . . . 0'75

A. BUTTI

Flames en l'ombra, drama
en tres actes. 2

MOLIERE

Les precioses ridicules,
comedia en un acte. 1

El malalt imaginari, co-
media en tres actes. 2

ROBERT BRACCO

Nit de neu, drama en un acte 1

Jutge y part, comedia en un
acte. 1

JULES RENARD

Pèl de panotxa, obra en un
acte. 1

GABRIEL TIMMORY

L'agricultor de Xicago,
comedia en dos actes. . . . . 1'50

SOFOCLES

Edip Rey, tragedia. 2

ANDRE RIVOIRE

El bon Rey Dagobert, co-
media en quatre actes. 2

R. de FLERS y G. A. CAILLAVET

L'ase den Buridan, come-
dia en tres actes. 2

El Rey, comedia en quatre
actes. 2

L'amor vetlla, comedia en
quatre [acte. 2

ENRINCH BATAILLE

La Verge boja, drama en
quatre actes. 2

VICTORIA SARDOU

La Cort de Lluís XIV, dra-
ma històric en cinch actes 2

ENRICH IRVING

El teatre tal com es. . . . . 0'25

NADINA KOLOWRAT

Un retrat, drama escrit en
Esperanto. . . . . 0'75

Els Mestres contistes,
tercer volnm. 1

Manual pràctich de l'actor

Llibre de gran utilitat per tot aquell que demostrí afició a l'art escèn

I. Estudi del paper.	IV. L'actor.
II. Ensaigs.	V. Caracterisació.
III. Director d'escena.	VI. La veu.
VII. Día de funció	

Novelli en "Otejo"
(Exemple de ratlls rectes)

Novelli en el "Mercader de Venècia"
(Exemple de ratlles corbes)

Aquesta obra, escrita per **UN ACTOR VELL**, demostra un gran coneixement de l'art escènica en tot sentit pràctich, fentse compendre al lector sense esforços d'imaginació.

Preu: 50 cèntims

Llibreria Millá, Sant Pau, 21.-BARCELONA